

Vlaams
Parlement

vergadering **C223 – WON19**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 5 mei 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het windenergieplan - 1897 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de plannen van de minister om tegen 2020 meer dan 300 windmolens bij te bouwen in Vlaanderen - 1924 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nut van de proefperiode bij sociale huurcontracten - 1819 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de beperkte aangroei van sociale huur- en koopwoningen in het kader van het Grond- en Pandendecreet - 1865 (2010-2011)	15
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de werking van de maatschappelijk assistenten bij de sociale huisvestingsmaatschappijen - 1871 (2010-2011)	17
Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het uitvoeringsprogramma met betrekking tot het bindend sociaal objectief - 1912 (2010-2011)	19
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de afwezigheid van de Vlaamse overheid op de jaarlijkse vergaderingen van de sociale huisvestingsmaatschappijen - 1947 (2010-2011)	21
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het project 'huisbewaarders in de sociale huisvesting' via de lokale diensteneconomie - 1950 (2010-2011)	23
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de infrastructuursubsidies van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) - 1962 (2010-2011)	26

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het windenergieplan

- 1897 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de plannen van de minister om tegen 2020 meer dan 300 windmolens bij te bouwen in Vlaanderen

- 1924 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, u hebt de afgelopen weken nogal wat gecommuniceerd over windenergie, op basis van de resultaten van het onderzoek van het Vlaams Energieagentschap (VEA) naar het draagvlak voor windenergie in Vlaanderen. U hebt onder andere gezegd dat er tegen 2020 ruim 300 windmolens bij moeten komen en dat we naar een capaciteit van 1060 megawatt moeten kunnen gaan. In De Standaard zei u dat er daarvoor nog voldoende ruimte is, onder meer in de havengebieden. U kaartte ook aan dat de vergunningsprocedures vereenvoudigd moeten worden en dat er aan het draagvlak gewerkt moet worden.

Ik ben het eens met wat u daar allemaal hebt gezegd, maar heb toch ook een aantal vragen. Hoe bent u bijvoorbeeld tot dat aantal van 300 extra windturbines en een capaciteit van 1060 megawatt gekomen? Is dat op basis van de studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)? Die studie gaat er eigenlijk van uit dat we momenteel een capaciteit van 544 megawatt zouden moeten hebben om in 2020 aan 1060 megawatt te komen. Jammer genoeg hebben we momenteel nog maar een capaciteit van 280 megawatt. Daar zit dus een verschil op.

Vorige week, tijdens de bespreking in de plenaire vergadering van het ontwerp van decreet over de groenestroomcertificaten, heb ik gevraagd of de Vlaamse Regering al een voldragen plan had met betrekking tot hernieuwbare energie. We moeten eerst eens kijken welke vormen van technologie wij realistisch vinden om bij te dragen tot een zo groot mogelijke capaciteit tegen 2020. In het daarnet vermelde artikel in De Standaard zei u dat, als we tegen 2020 1060 megawatt windenergie kunnen realiseren, we ongeveer 540.000 gezinnen van elektriciteit kunnen voorzien. Dat klopt, maar als je de capaciteit van biomassa vandaag bekijkt, zie je dat je daar al aan 2155 megawatt zit, wat al goed is voor de stroomvoorziening van 616.000 gezinnen.

Ik wil er gewoon op wijzen dat je niet moet inzetten op één technologie, maar dat je beter een globaal plan kunt opmaken en bekijken op welke vormen van hernieuwbare energie je gaat inzetten. Het moet een realistische mix blijven. We mogen niet eenzijdig inzetten op windenergie.

Hoe komt u tot de vaststelling dat er voldoende ruimte is? Ik heb minister Muyters al verschillende keren horen zeggen dat het net heel moeilijk is om nog beschikbare ruimte te vinden. Ik ben het met u eens dat havengebied een goede locatie zou kunnen zijn, maar ook het beschikbare havengebied is beperkt. Wil dat dan zeggen dat we dat vanuit Ruimtelijke Ordening moeten uitbreiden? Dat zou dan wel betekenen dat andere gebieden moeten inleveren. In de haven van Antwerpen bijvoorbeeld zitten we met allerlei aspecten, zoals aanvliegeroutes, waar Belgocontrol het plaatsen van windturbines tegenhoudt. Daar moet eens goed over worden nagedacht.

Ik ben het ook eens met uw stelling over een eengemaakte en unieke vergunning, maar minister Muyters heeft al verschillende keren gezegd dat hij daar al mee bezig is. Een goede afstemming met minister Muyters en minister Schauvliege lijkt mij in dezen een vereiste.

De interdepartementale windwerkgroep zou intussen een rapport hebben afgeleverd. Klopt dat? Wat waren de bevindingen? U hebt in het artikel in De Standaard ook gezegd dat u een idee hebt om het draagvlak voor windenergie te vergroten. Als ik mij niet vergis, stelde u dat het interessant zou zijn om mensen financieel te laten participeren in dat project. Ik vind dat op zich niet zo'n slecht idee, maar dat is natuurlijk enkel weggelegd voor de 'happy few'. Niet iedereen is financieel bij machte om te participeren in zo'n project. Zou het niet goed zijn om bijvoorbeeld de mensen die er echt last van kunnen hebben en die moeten bijdragen tot het vergroten van het draagvlak, goedkopere energie te leveren, afkomstig van die windmolens die binnen een bepaalde perimeter liggen? Die interdepartementale windwerkgroep kan dat allemaal bekijken.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, de vragen van mevrouw Homans zijn bijzonder omvattend. Ik kan me er in grote mate bij aansluiten.

Ik stel vast dat hier vragen worden gesteld door meerderheidspartijen, terwijl ik denk dat heel wat van die beslissingen net in de schoot van de Vlaamse Regering moeten worden genomen. Dat doet mij veronderstellen dat niet alle neuzen in dezelfde richting staan.

Ik heb vast dezelfde artikels gelezen als mevrouw Homans. Ik heb evenzeer vastgesteld dat u de vlucht vooruit neemt in het energiedebat door nu aan te kondigen dat u wilt inzetten op windmolens en 300 windmolens wilt bouwen tegen 2020. Ik lees ook dat u dat zowel in havengebieden als in het binnenland, verspreid over de vijf provincies, wilt doen. U zegt dat daarvoor voldoende draagvlak is, maar ook dat omwonenden beter en sneller moeten worden geïnformeerd. U pleit in dat verband voor een eengemaakte vergunning, wat een bevoegdheid van minister Muylers is. U zegt daarbij ook dat zones die geschikt zijn voor de plaatsing van turbines versneld moeten worden afgebakend.

Minister, het wordt me stilaan duidelijk dat voor u nu al windmolens de nieuwe zonnepanelen zijn. U kiest voor die technologie en u wilt daar 100, neen 200 percent op inzetten, terwijl we nog niet weten wat het rendement van de windmolenparken is. Windmolens halen ook niet altijd de verwachte capaciteit.

Er zullen dan ook forse investeringen noodzakelijk zijn om het elektriciteitsnet aan te passen, zowel voor de onshore- als voor de offshoreproductie. Mijn fractie heeft dat al herhaaldelijk aangekaart. Het is bovendien onzeker of windmolens voordeliger zijn voor de consument, want de groenestroomcertificaten die de windmolenparken op zee opleveren, worden opgekocht door hoogspanningsnetbeheerder Elia, die de kosten aan de consument kan doorrekenen. Begin deze week hoorde ik Eandis iets gelijkaardigs zeggen.

De Vlaamse overheid wil tegen 2020 13 percent hernieuwbare energie produceren. Deze doelstelling is decretaal vastgelegd, maar specifiek voor windturbines zijn er tot vandaag geen concrete doelstellingen op papier gezet. Misschien staan er wel in de kranten, maar in een decreet staan ze niet.

Ik heb daarover volgende vragen. Een: op welke manier wilt u zorgen voor een snellere afbakening van de zones die geschikt zijn voor windenergie? Hoe wilt u deze zones aanduiden? En, erg belangrijk: hoe wilt u de lokale besturen daarbij te betrekken, zodat er een draagvlak wordt gecreëerd? Twee: wat moet er volgens u gebeuren opdat omwonenden sneller en beter worden geïnformeerd en bij de zaak worden betrokken als plaatsingszones worden afgebakend? De ervaringen in mijn eigen gemeente leren me dat het nimbysyndroom sterk aanwezig is. Dat is niet altijd onterecht, want tot vandaag leven er vragen waarop nog geen antwoord is gegeven. Ik denk dan aan de vragen over de invloed van windmolens op nabijgelegen woningen. Ik heb al eerder een vraag over de 250 meterregel gesteld, maar een afdoend antwoord dat mensen geruststelt, kreeg ik niet.

Drie: hebt u met uw collega-ministers al overlegd om een eengemaakte vergunningprocedure voor windmolens uit te werken? Ik heb dan uiteraard de bevoegdheden van minister Muyters voor ogen. Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg, en hoe zal dat in het parlement aan bod komen? Vier: wat zal de uitbouw van ruim 300 windmolens tegen 2020 betekenen voor de realisatie van de doelstelling van 13 procent aan hernieuwbare energie?

Vijf: beschikt u over een kosten-batenanalyse over windenergie die onder andere rekening houdt met mogelijke neveneffecten voor de energieconsument? Ik stel die vraag omdat beslissingen zoals deze verankerd moeten zijn in een globaal energieplan, dat vorm moet krijgen op basis van de grote evaluatie die u hebt aangekondigd. Indien uit die evaluatie blijkt dat deze optie de juiste is, dan ben ik de eerste om die keuze toe te juichen. Maar vandaag heb ik het gevoel dat u voor de vlucht vooruit kiest.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, in de paasvakantie liet u duidelijk verstaan dat u de kaart van de windturbines trekt om in 2020 de doelstelling van 13 procent hernieuwbare energie te halen. In elk geval zullen er bijkomende inspanningen noodzakelijk zijn. In het verleden zijn er in verschillende commissies vragen gesteld over de opmaak van nieuwe regels over de inplanting van nieuwe turbines. Iedereen is het erover eens dat de omzendbrief van 2006 te veel voor interpretatie vatbaar is. De inwerkingtreding van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening in september 2009 leidt ertoe dat landbouwgebieden te veel worden aangesneden om er in wilde slagorde turbines te plaatsen.

Ik wil u even over een mooi gedragen, niet-gecontesteerd project in mijn gemeente Maldegem vertellen. In de paasvakantie had ik de eer om daar een windmolenpark van zeven grootschalige turbines te openen. Ze zijn alle in werking gesteld. Ze liggen langs de expresweg Antwerpen-Knokke. Op termijn worden er dat veertien: negen in Maldegem, vier in Eeklo. Dit project was van bij het begin een enorm succes, dankzij het intensieve overleg met het gemeentebestuur en met de omgeving, met behulp van informatievergaderingen, openwerfdagen, scholenbezoeken, enzovoort.

Dat leidde ertoe dat er geen actiecomité ontstond en in de loop van het openbaar onderzoek amper bezwaren werden geformuleerd. Iedereen krijgt ook de kans te participeren via de aanschaf van aandelen. Er kan dus wel degelijk een draagvlak ontstaan indien er intensief wordt overlegd met de gemeente en met de buurt, de locatie goed wordt gekozen en de mensen de kans krijgen te participeren.

De interdepartementale windwerkgroep heeft een aantal voorstellen uitgewerkt. De besprekingen zijn afgerond. Ze zijn gebeurd op basis van een nota van minister Muyters en van insteken van minister Schauvliege en van uzelf. De conclusies lijken me interessant. Misschien is het tijd dat ze aan de commissie worden meegedeeld. Ik wil de voorzitter dan ook oproepen om hier werk van te maken.

De voorzitter: Ik zal hier rekening mee houden.

Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, ik wil me bij de vraagstellers aansluiten. Ik wil ook nog even ingaan op het antwoord dat de minister op mijn schriftelijke vraag over de windturbines en over windenergie in het algemeen van februari 2011 heeft gegeven.

Mijn partij heeft al meermaals verklaard dat alternatieve energie geen probleem is, maar dat we niet de ogen mogen sluiten voor de hinder die voor omwonenden kan ontstaan. De minister heeft destijds geantwoord dat we die bezorgdheden niet uit de weg mogen gaan.

LDD heeft al meermaals naar de afstandsregels verwezen. Momenteel gaat het om een afstand van 250 meter. Dit is trouwens maar een advies en geen vastliggende regel. We zouden voorstellen wat meer het buitenlands voorbeeld te volgen. In Nederland wordt een zeer degelijke regel gehanteerd. De afstand moet viermaal de hoogte van de mast bedragen.

In andere landen gaan de regels zelfs nog een stuk verder. Op dat vlak lopen België of Vlaanderen eigenlijk wat achter. Er zijn geen duidelijke regels.

De bevoegdheden in verband met dit pakket zijn nog steeds over verschillende Vlaamse ministers verdeeld. Minister Schauvliege en minister Muyters worden ook door dit dossier gevat. We dringen er dan ook op aan een en ander beter te coördineren.

We kijken dan ook uit naar het antwoord van de minister. In welke mate heeft de minister gecoördineerde overlegmomenten met de andere betrokken ministers vastgelegd? De omzendbrief behandelt onder meer het afwegingskader en de randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines. Hoe en wanneer zal deze verouderde omzendbrief, die overigens ook al door andere sprekers is aangehaald, worden aangepast?

De heer Jan Penris: Ik wil nog een bijkomende vraag stellen. Mevrouw Homans heeft al naar de problematiek van het Antwerps havengebied verwezen. Er is daar veel goede wil om eventueel bijkomende installaties in te richten. We worden echter met de aanhoudende bezwaren van Belgocontrol geconfronteerd. Indien ik het goed heb begrepen, heeft de minister naar aanleiding van een vorig debat verklaard met die instantie overleg te zullen plegen. Heeft dat overleg plaatsgevonden? Wat zijn de resultaten van dat overleg?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik wil hier even verder op ingaan. Valt Belgocontrol onder de FOD Defensie?

De voorzitter: Neen.

Mevrouw Veerle Heeren: In dat geval heb ik ook een aanvullende vraag. Hoe verloopt het overleg met de FOD Defensie? Indien er in Vlaanderen grote plaatsen zijn waar windmolens kunnen worden geplaatst, zijn het wel die witte vlekken. Zeker in het licht van de desaffectatie van de militaire domeinen lijkt het me belangrijk deze gronden te gebruiken.

Ik heb alle respect voor landbouwers. Ik ken echter veel landbouwers die er echt op uit zijn een windmolen te hebben.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, in februari 2011 heb ik de aanbevelingen van de interdepartementale werkgroep windenergie ontvangen. Hier kunnen drie grote conclusies uit worden getrokken.

We moeten een duidelijk ambitieniveau vastleggen. We moeten onze doelstellingen formuleren en we moeten beslissen tegen wanneer we ze willen halen en hoe we ze willen halen. Die doelstellingen kunnen in twee gedeeltes worden afgebakend. We moeten duidelijke zones afbakenen en we moeten ervoor zorgen dat de vergunningsprocedures eenvoudiger worden. Dat zijn in grote lijnen de conclusies die we uit dat rapport kunnen puren.

Eind april 2011 heb ik op basis van dit rapport een aantal gesprekken gevoerd en heb ik een aanpak voorbereid. Dit heeft de basis gevormd voor het politiek overleg, dat dus wel degelijk aan de gang is.

Het klopt dat meerdere ministers bevoegd zijn. Het lijkt me niet gek dat de minister bevoegd voor het energiebeleid een en ander tracht te coördineren. Dat is wat ik probeer te doen. Ik respecteer natuurlijk de bevoegdheden van de andere leden van de Vlaamse Regering. We zullen enkel snel vooruitgang boeken indien we hier allemaal samen aan werken. Wie dat een vlucht vooruit wil noemen, mag dat van mij gerust doen. In mijn ogen betekent het eenvoudigweg dat ik tracht mijn coördinerende rol te vervullen. Ik probeer duidelijkheid te creëren over een plan van aanpak voor de windenergie van nu tot 2020.

De verwijzing naar 300 windmolens is afkomstig uit het potentieel van de studie van de VITO. In dit proactieve scenario wordt het potentieel tegen 2020 op 1060 megawatt geschat.

Dat is ongeveer een derde van die 13 procent. Ik wil trouwens even de indruk corrigeren die hier is ontstaan: de windmolens moeten niet voor die volledige 13 procent zorgen.

Ik blijf er echter bij dat de overheid, ten gevolge van de steunmechanismen en de sterk gedaalde prijs van zonne-energie, eigenlijk in de richting van zonne-energie duwde. De andere technologieën wekken echter evenveel energie op tegen een lagere kostprijs. Ik heb het dan over wind en over biomassa. De kost om die energie op te wekken, is gewoon veel lager dan voor zonne-energie. Die technologie is nu eenmaal performanter.

Indien we zonne-energie ten opzichte van andere technologieën zo hard waren blijven bevoordelen, zouden we 13 procent misschien moeilijker halen. Hierover was in de commissie een brede consensus ontstaan. Met zonne-energie raken we immers minder snel even ver.

Mevrouw Homans zegt zeer terecht dat biomassa ons ineens een grote sprong zal doen nemen, maar ook de maatschappelijke kost zal groter zijn. We moeten dus het volledige potentieel aan windenergie proberen waar te maken. De kostprijs van windenergie bedraagt 69 euro per megawattuur. Daar komt ook nog ongeveer 2 euro aan milieukosten bij. Voor biomassa is dat nog iets minder, zoals u weet, maar voor zonne-energie is de kostprijs 200 euro per megawattuur, zonder het steunmechanisme. Windenergie komt niet echt van de grond: vorig jaar waren er weinig nieuwe windmolens. Nochtans is er een potentieel. Daarom bekijken we wat de struikelblokken zijn, zodat we ervoor kunnen zorgen dat windenergie haar deel van die 13 procent kan doen. Het is echter zeer zeker niet zo dat we enkel inzetten op windenergie. Zo mag u het niet begrijpen. Ik merk enkel dat de zonne-energie met rasse schreden is vooruitgegaan, dat er investeringen gebeuren met betrekking tot biomassa en dat de zaken stroppen voor windenergie. We moeten dus iets doen voor windenergie.

Voor de havengebieden hebben een zeer groot potentieel ter zake. Niet alleen ik denk dat, ook de interdepartementale windwerkgroep zegt dat. Belangrijk is dat er geen hinder is voor omwonenden en dat de andere havenfuncties niet in het gedrang worden gebracht. Belgocontrol en Defensie worden telkens uitgenodigd voor overleg binnen de windwerkgroep. Belgocontrol heeft zich op een bepaald ogenblik teruggetrokken uit die werkgroep. De instantie was misnoegd omdat ze vond dat er te weinig begrip was voor haar opmerkingen. Sowieso wordt er een studie gelanceerd via Belgocontrol, die zich in eerste instantie toespitst op dat Antwerpse havengebied, om te bekijken wat er al dan niet kan. Soms blokkeert Belgocontrol met betrekking tot zaken die gemakkelijk op te lossen vallen. Zo bepaalt de federale regelgeving dat er een lichtje moet komen boven op de paal van de windmolens. Nu zijn die lichtjes er niet en zien de vliegtuigen niet dat die windmolens er zijn. Als die lichtjes er zijn, kan er voor veel meer gebieden groen licht worden gegeven. Soms gaat het dus over dergelijke dingen, waar aan de andere zijde dan helemaal geen begrip voor bestaat, en zo blijft het maar duren. Blijkbaar is er een zeer groot conflict tussen Belgocontrol en de FOD Mobiliteit. Ze zijn niet echt on speaking terms. We zullen verdere pogingen doen om hen enigszins te verzoenen. We willen die rol spelen omdat we bezorgd zijn over die windenergie. Het is natuurlijk jammer dat we dat op die manier moeten doen.

Er zijn natuurlijk nog een aantal andere locaties nodig om het potentieel te verwezenlijken. Voor een groot deel gaat het over projecten die al zijn onderzocht en die positief werden beoordeeld, maar die nog in complexe vergunningsprocedures vastzitten of in beroepsprocedures verwickeld zijn. In eerste instantie moeten we die locaties, die we allemaal al kennen, optimaal benutten. We moeten ervoor zorgen dat dit sneller ingevuld raakt. Voor dat laatste derde gaat het dus vaak over locaties die we al kennen.

Ik heb ter zake een voorstel geformuleerd, maar ik sta natuurlijk open voor andere voorstellen, die net zo efficiënt zijn. In mijn voorstel krijgen de provincies de opdracht jaarlijks een aantal locaties aan te duiden. Natuurlijk wordt voor de uiteindelijke vergunningsaanvraag nog altijd een openbaar onderzoek verricht. Die locaties moeten specifiek genoeg zijn, dus niet zo ruim geformuleerd als vandaag soms het geval is. Ze mogen echter ook nooit zo specifiek zijn dat er maar één landbouwer in aanmerking komt.

Die weet dan immers ook dat hij zijn prijs enorm kan opdrijven. De grond moet minstens zo groot zijn dat er twee landeigenaars in aanmerking komen voor de plaatsing van een windmolen. Zo zal de prijs wellicht redelijk blijven.

Wat de vereenvoudiging van de vergunningsprocedures betreft, pleit men voor de unieke vergunning. Mocht die niet mogelijk blijken, pleit men in tweede instantie voor een uniek loket. Achter dat loket moeten we dan zelf uitvechten wie die vergunning krijgt. Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening moeten dan ter zake overeenstemming bereiken. De administraties van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening hebben evaluaties opgestart, om na te gaan hoe ze, waar mogelijk, die procedures zouden kunnen versnellen en integreren. Voor de zomer zouden we de resultaten daarvan moeten krijgen. Dat loopt dus parallel. Ik zal op geen enkel moment iets voorleggen dat prematuur is omdat de evaluaties bij mijn collega's nog lopen. Het is echter wel belangrijk dat er een gecoördineerde visie naar voren wordt geschoven.

Een belangrijk voordeel van het beter afbakenen van zones is dat omwonenden zo niet nodeloos worden verontrust. Een aantal burgemeesters melden ons dat, als er een vrij grote zone is waar windmolens kunnen komen, er zodanig veel geïnteresseerde projectontwikkelaars zijn die folders in de bus droppen bij de mensen in de omgeving, dat die bang worden. Ze denken plots dat er een heel dorp aan windmolens voor hun deur zal verrijzen, terwijl het misschien gaat over twee à drie windmolens. Een eerste belangrijke stap om dat draagvlak intact te houden, zal dus het duidelijk afbakenen van die zones zijn. We zullen de mensen ook van in het begin duidelijk informeren met betrekking tot de vraag over hoeveel windmolens het precies gaat. We zullen hen duidelijk maken dat er weliswaar meer mensen zullen kunnen intekenen, maar dat het niet zo is dat omdat er acht geïnteresseerden zijn, er ook acht maal twee of drie windmolens zullen komen. Van lokale besturen horen we dat dit de voornaamste reden voor protest is. Er zijn zelfs gemeenten waar het gemeentebestuur eerst een groot draagvlak had gecreëerd, maar waar naderhand veel verwarring is ontstaan bij de omwonenden. Dat zou natuurlijk niet mogen.

Daarnaast is het ook belangrijk dat we de lasten en lusten zo goed mogelijk verdelen. Het is natuurlijk belangrijk om die lasten zo minimaal mogelijk te houden. Er zijn regels met betrekking tot het geluid en de slagschaduw, die volgens mij vrij goed op maat van die omwonenden zijn. Mevrouw De Waele, u moet ook weten dat, mochten we de regels van Nederland toepassen, met viermaal de hoogte van de mast, waarbij we uitkomen op een afstand van 600 meter, we niet veel windmolens meer zouden kunnen plaatsen. Vlaanderen is helaas geen bijzonder uitgestrekt gebied. We moeten er dus voor zorgen dat die hinder niet te groot is. Ik wijs u erop dat uit de VEA-enquête naar de houding van mensen tegenover windenergie duidelijk is gebleken dat er een groot draagvlak is voor windenergie in het algemeen. Vooral specifiek voor windmolens in haven- en industriegebied is het aantal voorstanders natuurlijk erg groot.

Een andere belangrijke groep zijn mensen die in de buurt van windmolens wonen. Zij zijn een grotere fan van windmolens dan anderen, omdat er voordien wellicht angsten bestaan, die, als men daar eenmaal woont, ongegrond blijken te zijn. Dat heeft het onderzoeksbureau heel duidelijk naar voren geschoven. Mensen die dicht bij een windmolen wonen, zijn grotere voorstanders van windenergie dan mensen die verderaf wonen. Dat kunt u lezen in de enquête, die op een heel wetenschappelijke manier is uitgevoerd. U kunt daaruit concluderen wat u zelf wilt, maar mij lijkt het ook te willen zeggen dat mensen soms banger zijn voor die molens, dan achteraf nodig blijkt. Dat is interessant om te weten.

Er kan wel nog altijd een zekere last worden ervaren. Daarom is het belangrijk dat we manieren zoeken om die mensen ook te laten delen in de baten. Dat kan gaan om een participatieplan, maar evengoed om goedkopere energie voor de omwonenden bijvoorbeeld. Voor het verlenen van de vergunning zou de mate waarin lusten en lasten op een degelijke manier worden ingeschat, een beoordelingscriterium kunnen zijn. Voor intekenaars op die

plek zou een luikje kunnen worden toegevoegd met de vraag hoe ze het draagvlak voor die windmolen in de buurt willen verhogen.

Daarvoor kunnen we verschillende modellen ontwikkelen. De Vlaamse overheid moet niet zeggen hoe dat moet. Elke ontwikkelaar zal daar, op basis van een lijst van goede voorbeelden, luiken aan koppelen, die het voor de omwonenden interessant maken om de windmolen daar te hebben. Dat is een belangrijk onderdeel van het creëren van dat draagvlak. Op dat vlak ben ik het eens met u, mevrouw Homans.

Mevrouw De Knop, ik weet niet waar u precies op doelt als u het hebt over mijn inschatting over de effecten van windenergie op de omwonenden. Misschien kunt u die vraag verduidelijken. Over welke effecten hebt u het? We kennen de cijfers van de rendementen van wind. Natuurlijk waait het niet elke dag evenveel. We kunnen u wel exact zeggen wat het rendement is van de windmolens. Daarover bestaat geen twijfel of discussie. Daarom begrijp ik uw commentaar niet bijzonder goed.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Mevrouw De Knop, het is niet omdat je deel uitmaakt van een meerderheid dat je geen vragen meer kunt stellen. We kunnen goed met elkaar overleggen, daarover is er geen probleem. Daar moet u niet van wakker liggen, mocht dat al het geval zijn.

In tegenstelling tot mevrouw De Knop en mevrouw De Waele, staat de N-VA wel achter de 13 procent hernieuwbare energie tegen 2020.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik heb me daar niet over uitgesproken.

Mevrouw Liesbeth Homans: U hebt misschien niet letterlijk gezegd dat u er niet achter staat, maar met elke vorm van hernieuwbare energie is wel iets mis. Zonnepanelen zijn te duur.

Mevrouw Patricia De Waele: Dat heb ik niet gezegd. Lees er de Handelingen op na.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik stel vast dat er voor LDD en Open Vld elke keer wel een bezwaar is tegen om het even welke hernieuwbare-energietechnologie, maar die 13 procent hebben wij niet zelf uitgevonden, dat is ons door Europa opgelegd. Misschien kunt u aan uw Europese collega's eens vragen om daar wat aan te doen.

Minister, over de realistische energiemix heb ik vorige week al verschillende dingen gezegd. Wat de hernieuwbare energie betreft, moeten we kiezen voor een mix van de meest kostenefficiënte hernieuwbare energietechnologie. U hebt zelf aangegeven dat u voor wind wilt gaan tot een potentieel van ongeveer een derde van die 13 procent en dat u nog open staat voor de andere technologieën. Biomassa kan hier ook een rol in spelen, niet biomassa alleen, maar een mix van verschillende hernieuwbare-energietechnologieën.

Ik suggereerde om het draagvlak te vergroten, door eventueel de omwonenden, al dan niet in een beoordelingscriterium, te laten genieten van een iets goedkopere energie. Het stemt me positief dat dit uw goedkeuring kan wegdragen.

U hebt gezegd welke problemen er zijn met Belgocontrol. Ik zal die zaak vanuit mijn functie als gemeenschapssenator aankaarten op het federale niveau.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Ik heb geen zin in een spelletje tussen meerderheid en oppositie, maar wil duidelijk zeggen dat Open Vld achter hernieuwbare energie staat, en ook achter de doelstelling om 13 procent hernieuwbare energie te halen. Alleen moet dat voor ons gebeuren op de meest kostenefficiënte manier. Mevrouw Homans zegt hetzelfde.

De Vlaamse middelen, die niet zo hoog zijn, willen wij in de eerste plaats inzetten op energiebesparing. Daarnaast willen we inzetten op alternatieve energie. De meest kosten-

efficiënte technologie moet daarbij voorrang krijgen. Het klopt dat ik wat voorbehoud heb bij windenergie, wanneer het gaat over onshore windmolens die dicht bij bewoning staan. Ik deel de bekommernis van mevrouw De Waele hierover. Ik heb minister Schauvliege daarover ook al ondervraagd. Zij zegt dat ze niet zeker weet of die 250 meterregel bijvoorbeeld voldoende is. Ook op het vlak van geluid en op het vlak van slagschaduw heb ik minister Schauvliege nog niet expliciet horen zeggen dat de normen die vandaag bestaan, goed zijn, en dat we het daarbij moeten houden. Integendeel, ik hoor haar zeggen dat ze daar nog aan wil knutselen.

In het verleden werd altijd gezegd dat er een ruimtelijk afwegingskader zou komen voor windenergie. Ik hoorde die term vandaag niet meer vallen, wel dat er coördinatie moet zijn en dat de vergunningenprocedure moet worden vereenvoudigd. Minister, eigenlijk is het me niet heel duidelijk. U zegt dat we voornamelijk moeten inzetten in havengebieden, maar dat volstaat niet, dus moeten we ook een deel onshore doen. Om dat te kunnen doen, moeten we een vereenvoudigde vergunningenprocedure hebben. Het zou de transparantie ten goede komen als er een duidelijk kader is, als er duidelijke normen zijn en als er duidelijk wordt gezegd wat kan wat niet kan.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijn excuses dat ik wat later ben, maar blijkbaar is de volgorde van de vragen herschikt. Als mijn vraag al is behandeld, moet u dat maar zeggen. Mijn voornaamste bekommernis was waar het cijfer 300 exact vandaan komt. Hebt u dat al uitgelegd? (*Instemming*)

Is het gebaseerd op de cijfers van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek van eind 2009, namelijk 1060 megawatt? Bijvoorbeeld de VEA en de Organisatie voor Duurzame Energie (ODE) pleiten voor 1500 megawatt. Dat is meer. Waarom wijkt u af van wat ODE en VEA voorstellen en waarom baseert u zich exact op de VITO-studie?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Als we de ambitie even hoog kunnen zetten als in het proactieve scenario van de VITO, zullen we heel veel gerealiseerd hebben, zeker wetende hoe traag het de afgelopen tijd is gegaan met de groei van windmolens. Ik denk dat de VITO het potentieel goed inschat. Als 'en cours de route' blijkt dat we meer kunnen doen, zeer graag. Hoe sneller we naar veel hernieuwbare energie gaan, hoe beter, wat mij betreft. We moeten ons wel enten op de wetenschappelijke inschatting van de VITO om de invulling van die zones nu al vast te doen. Kunnen we daarbuiten nog meer doen, zeer graag, maar als we nu beginnen met de 1060 megawatt echt in te vullen, zal dat een bijzonder grote stap vooruit zijn.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Ik wil reageren op de opmerking van mevrouw De Knop over de energiebesparing. Ik wil erop wijzen dat je 20/20/20-doelstellingen hebt. Je moet zowel inzetten op hernieuwbare energie als op energie-efficiëntie. De N-VA heeft altijd gezegd dat we absoluut willen gaan voor energiebesparing. Ik heb net de planning van de commissiewerkzaamheden bekeken. Het Vlaams Energiebedrijf komt bijna op de agenda. Daarvoor is er een belangrijke taak weggelegd.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Minister, is het mogelijk om te antwoorden op mijn vraag over de militaire domeinen?

Minister Freya Van den Bossche: Het is een interessante suggestie die ik zal opnemen in het overleg. Ik heb nog geen concrete vraag gesteld over de militaire domeinen aan Defensie.

Mevrouw Veerle Heeren: De voorzitter laat het woord Belgocontrol vallen. Je zit in Vlaanderen met de herschikking van de militaire domeinen. Sommige domeinen stoot de

federale overheid af, maar er is maar één luchtruim boven Vlaanderen. Er moet eens duidelijk worden bepaald wat kan en wat niet kan. Mijn ervaring is dat de gemeenten goed bezig zijn met hun dossiers, maar Landsverdediging zegt dan: dat kan niet, daar is een helikopterzone – ook al stijgt er dan op dat gebied geen enkele helikopter op.

De voorzitter: Mevrouw Heeren, de minister heeft op uw vraag geantwoord dat er nog geen concreet overleg ter zake is, maar het zal komen.

Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Er werd door een aantal commissieleden gesuggereerd om de conclusies van de windwerkgroep naar de commissie te brengen.

De voorzitter: We zullen dat doen.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nut van de proefperiode bij sociale huurcontracten - 1819 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, in het kaderbesluit Sociale Huur is de vereiste opgenomen dat er een soort proefperiode van twee jaar wordt ingevoerd vooraleer er tot een definitieve huurovereenkomst wordt overgegaan. Ik heb u daar een schriftelijke vraag over gesteld. U hebt gezegd dat deze maatregel een maat voor niets is, want er is een uitspraak van het Grondwettelijk Hof die bepaalt dat het einde van de proefperiode niet buitengerechtelijk ontbonden kan worden.

De proefperiode is er gekomen om te anticiperen op problemen met asociale huurders die er momenteel wel zijn. Niemand ontkent dat. Het was een middel om bij te sturen indien nodig. Ik zeg niet dat je onmiddellijk moet overgaan tot het ontbinden van een huurovereenkomst, maar zo had je toch een stok achter de deur. Het blijkt dus een maat voor niets te zijn geweest. Waarom staat dat dan nog in het kaderbesluit Sociale Huur?

In uw antwoord op mijn schriftelijke vraag hebt u ook gezegd dat uit de evaluatie van het kaderbesluit Sociale Huur blijkt dat veel actoren zich vragen stellen bij het nut van de proefperiode. De evaluatie van het kaderbesluit Sociale Huur is hier al verschillende keren ter sprake gekomen. Mag ik dan concluderen dat de evaluatie is afgerond? Kunt u ons dan laten weten wat de belangrijkste bevindingen zijn van deze evaluatie?

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, het is een zeer interessante vraag, te meer omdat ik ook een schriftelijke vraag heb gesteld over quasi gelijkaardige zaken.

Opmerkelijk is wel, minister, dat ik op mijn vraag het antwoord krijg dat er geen cijfers gekend zijn over gerechtelijke ontbindingen en geen cijfers over rechtszaken en ontbindingen van huurcontracten. Ik krijg eigenlijk een antwoord dat geen antwoord is. In de krant lees ik dat u toch wel over cijfers beschikt. Mevrouw Homans heeft die dan wel gekregen. *(Opmerkingen van mevrouw Liesbeth Homans)*

Toch wel, mevrouw Homans. U hebt cijfers gekregen. U hebt ook gevraagd wat de administratieve sanctie zou betekenen. Er zijn cijfers verschenen in de krant. Dat zijn zaken die ik heb gevraagd. Achteraf moet ik dan zaken in de krant lezen. In het antwoord op mijn vraag staat dan dat er geen cijfers beschikbaar zijn.

Dat doet niets af aan de vraag. Ze is interessant. Ik ben ook van mening dat we wat meer duidelijkheid moeten krijgen over die proefperiode. In de vraag van mevrouw Homans staat dat ze pleit voor contracten van kortere duur – althans, zo kan ik het interpreteren – en dat ze pleit voor het ontbinden van sociale huurcontracten, zonder eerst de stap naar het gerecht te zetten. Ik heb daar bedenkingen bij. Oké dat het een sociaal huurcontract is, maar ik heb niettemin bedenkingen bij het feit dat we vanuit de sociale huursector terug zouden gaan naar een tijd dat beslissingen genomen kunnen worden om mensen uit hun woning te zetten zonder dat er een gerechtelijke ontbinding aan vooraf is gegaan.

Minister, kunt u hier een antwoord geven op de vragen in mijn schriftelijke vraag? Hoeveel huurcontracten werden in de proefperiode ontbonden door sociale huisvestingsmaatschappijen? Ik had graag een overzicht gekregen, weliswaar van 2005 tot 2010. Ik heb echter begrepen dat de proefperiode slechts ingang heeft gevonden vanaf 1 januari 2008. Wat waren de redenen van ontbinding van de huurcontracten in de proefperiode? Hoeveel rechtszaken werden er uiteindelijk ingeleid? Naast het inburgeringsbeleid wordt ook nog gefocust op andere zaken, zoals het onderhoud van de woning en burenhinder.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik denk dat de vraag zeer terecht is. Minister, de proefperiode werd destijds vooral ingeschreven vanuit de invalshoek van de leefbaarheid van buurten en om bouwmaatschappijen de kans te geven om in te grijpen als de huurder de situatie onleefbaar maakt. In 2006 heb ik bij de bespreking van het decreet voorgesteld om ook in de sociale huur te gaan naar contracten 3-6-9 in plaats van contracten van onbepaalde duur. Het wordt opnieuw opgenomen. Ik blijf daar nog altijd een voorstander van. Ik stel voor dat de volgende maanden en jaren te bekijken en het opnieuw in overweging te nemen. De proefperiode die nu is ingeschreven en de uitspraken, maken dat het een lege doos is, terwijl het aan de andere kant een positief instrument was. Ik weet dat heel wat bouwmaatschappijen de proefperiode op een positieve manier hebben gehanteerd. Ik ben van mening dat men de bouwmaatschappijen een instrument moet geven om te kunnen ingrijpen in wijken.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik wil nogmaals benadrukken dat ik ervoor pleit dat er, gelet op de ervaring in de praktijk, iets kan gebeuren. Het gaat natuurlijk niet om de lichte gevallen. Als mensen de buurt op stellen zetten, zorgt dat voor het verzuren en verzieken van wijken. Ik zal niet zeggen dat dat zeer veel gebeurt. Nu hebben we echter niets achter de hand om daartegen te kunnen optreden. Hoe het probleem moet worden opgelost, dat weet ik niet. Maar vandaag kunnen we niet voorbijgaan aan de vrederechter.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik zal eerst uitleggen waarom mevrouw De Waele niet zo verbolgen moet zijn. Mevrouw De Waele, uw vraag ging over de uitzetting. We hebben daarover geen cijfers. Daarover gaat de vraag van mevrouw Homans niet. U hebt het dus niet over hetzelfde. De vraag die u hebt gesteld, gaat over iets anders dan die van mevrouw Homans. Het gebeurt vaker dat u zich tekortgedaan voelt omdat u denkt dat het om hetzelfde gaat, terwijl dat niet zo is. Vooraleer u die conclusie trekt, zou u misschien gewoon de vraag kunnen stellen of dat zo is. Ik maak er echt een erezaak van om correct te antwoorden op alle schriftelijke vragen en alle informatie die we hebben, te delen. Het gaat over iets anders.

Mevrouw Homans, in uw eerste vraag verwijst u naar het Grondwettelijk Hof. Ik begrijp dat u vraagt wat er gebeurt als we zouden werken met een kortlopend contract dat gevolgd wordt door een contract zoals we dat kennen bij de sociale huisvestingsmaatschappijen. Puur juridisch denk ik dat we daar een gelijkaardig risico lopen. De redenering van het Grondwettelijk Hof was dat we het doel van de maatregel, namelijk de leefbaarheid verhogen via de proefperiode, veel beter op andere manieren zouden moeten kunnen waarborgen. Om

die reden stelt het hof dat zomaar het recht op wonen inperken niet kan. Ik vermoed dus dat de oplossing die u voorstelt op gelijke bezwaren zou stuiten. Ik vermoed evenzeer dat de klagers met die oplossing opnieuw klacht zouden indienen.

Daarnaast heeft uw voorstel eventueel ook het nadeel van de toch wel iets zwaardere administratieve last voor de huisvestingsmaatschappijen, die twee keer een contract moeten opmaken. Misschien zijn huisvestingsmaatschappijen daar niet bang voor. Als dat zo is, dan heb ik daar geen probleem mee.

Daarnaast is er het onzekerheidsgevoel bij de goede huisvader, de goede huurder. Ik denk dan ook dat we veeleer een andere oplossing moeten zoeken, die toelaat dat de slechte huurder daadwerkelijk wordt aangepakt, maar ook dat de goede huurder niet noodzakelijk zijn woonzekerheid ingeperkt ziet.

Een huisvestingsmaatschappij heeft onvoldoende gemakkelijke en trefzekere instrumenten om op te treden bij een aantal irritaties die klein zijn maar toch belangrijk voor het goede samenleven van mensen. Ik heb het over rondslingerende vuilniszakken, geluidshinder enzovoort. De administratieve sanctie wordt nauwelijks toegepast omdat de procedure loodzwaar is. Bovendien moet het toezicht oordelen, terwijl de bewijslast voor de sociale huisvestingsmaatschappij heel groot is. De afstand tussen het toezicht en het werkveld is heel groot. De toezichter wordt in een dubbele rol geplaatst: hij moet informatie krijgen van de sociale huisvestingsmaatschappij, maar hij moet anderzijds ook het toezicht uitoefenen. Dat bemoeilijkt het allemaal. En er is nog een reden voor het feit dat de administratieve procedure zelden wordt benut, een reden die hier iets minder ter sprake komt terwijl het toch niet onbelangrijk is hem even te vermelden: de Huizen van het Nederlands geven de gegevens over de taalvereiste nauwelijks door aan de Inspectie RWO. Wij weten niet of die mensen hun verplichtingen nakomen, of ze 80 procent van de lessen regelmatig hebben gevolgd.

De ideale oplossing, die evenwel niet op korte termijn mogelijk is, zou de oprichting kunnen zijn van een nieuwe cel binnen de afdeling Inspectie RWO, los van de toezichthouder en decentraal georganiseerd, om daar die inspecties te doen. Dat is op korte termijn moeilijk haalbaar omdat de regering tracht het personeelseffectief niet uit te breiden en het veeleer te beheersen.

Wat wel op korte termijn voor heel wat huisvestingsmaatschappijen kan, is het retributiereglement. Als er door bewoners overlast wordt veroorzaakt, zoals huisvuilzakken laten rondslingeren, lawaai enzovoort, zou je kunnen stellen dat deze overlast een kost veroorzaakt. Iemand moet die vuilniszak opruimen. Een sociaal assistent moet naar die woning worden gestuurd om te praten over de oorzaken van de geluidsoverlast. Die kost kan en mag worden aangerekend door middel van een retributiereglement. Zo heeft Woonhaven enkele weken geleden een dergelijk reglement ingevoerd. De steden en gemeenten zijn enige tijd geleden deze weg opgegaan om het probleem op te lossen van de parkeerboetes die niet worden betaald. Tegenwoordig vind je onder je ruitenwisser een kaartje met de mededeling: “U hebt gekozen voor het halvedagtarief”. Dat is geen boete maar een retributie. Maar daardoor kunnen ze wel sneller optreden en gemakkelijker innen, en het werkt natuurlijk zeer ontradend. Een retributie is geen boete, maar het wordt op dezelfde manier ervaren door diegene die de kost veroorzaakt. Dat zou een eenvoudige manier kunnen zijn. Ik heb het ook over het fout plaatsen van schotelantennes. Ook daar zou een retributie kunnen worden aangerekend voor het feit dat iemand moet gaan controleren of die schotelantenne fout is geplaatst en daarna of hij goed geplaatst is. Het doorrekenen van die kost zou zeer ontradend kunnen werken. Dat zou een administratief zeer eenvoudige manier van werken moeten zijn omdat wij daar op geen enkele manier in moeten tussenkomen en omdat de huisvestingsmaatschappij daarbij niet afhankelijk is van enkel de procedures en van de goodwill van anderen. Wij moeten met een aantal huisvestingsmaatschappijen deze weg bewandelen. Wij zouden hun informatie moeten geven over de manier waarop dat zou kunnen.

Als er huurders herhaaldelijk problemen veroorzaken, is er daar natuurlijk een onderliggend probleem. Dan hebben we nood aan gespecialiseerde woonbegeleiding. Daarover heb ik met minister Vandeurzen een afsprakennota opgemaakt. Op korte termijn zouden we moeten weten waar er mogelijkheden zijn.

Op basis van de evaluatienota's van al die actoren, waarnaar u verwijst, hebben wij ten slotte een aantal knelpunten gedefinieerd. Er zijn er veel. Een aantal denken wij op korte termijn te kunnen oplossen, voor een aantal andere knelpunten zullen wij toch wat meer maanden nodig hebben. Ik zou graag deze zomer nog een aantal wijzigingen kunnen voorstellen, samen met de huurprijberekening. Het gaat om de rechtzetting van technische fouten die ons worden gemeld in de evaluatie, maar ook om engagementen die in het regeerakkoord staan. Ik denk aan de engagementen met betrekking tot de inkomensgrenzen of tot het co-ouderschap, maar evengoed met betrekking tot het verfijnen van de keuzevrijheid bij het inschrijven, en tot het optrekken van de leeftijdsgrens voor voorrang aan senioren tot 65 jaar. Het gaat om een aantal aspecten waarover al een redelijke consensus is gegroeid omdat er al eerder over is gepraat en omdat die zaken al eerder in documenten zijn opgenomen.

Daarnaast zijn er heel wat knelpunten die verder overleg behoeven en die verdere discussie, ook politieke discussie, kunnen gebruiken. U kent de meeste knelpunten. Het gaat bijvoorbeeld over de discriminatie van een aantal categorieën van sociale huurders. Of over de inwonende kinderen: afhankelijk van het feit of zij al dan niet 18 jaar waren toen ze kwamen inwonen, hebben zij al dan niet het recht om daar te blijven. Er zijn ook historische verschillen in de behandeling ten aanzien van de huurwaarborg. Er is de problematiek bij echtscheidingen waarbij, als twee mensen op een wachtlijst staan, er slechts een van beiden die plaats kan aanhouden. Moeten wij daar niet streven naar een menselijkere regeling? Het gaat vaak ook over de rol van OCMW's bij de voorrang voor daklozen. Men meldt mij dat dit niet altijd even gemakkelijk loopt. Het gaat ook over de regeling van herhuisvesting bij renovaties.

De lijst met knelpunten, of vraagstukken, is groot. Ik wil deze lijst opdelen in een aantal maatregelen die al bekend zijn en die we voor de zomer zouden willen laten goedkeuren door de regering, en een aantal andere waarover ik fatsoenlijk overleg zou willen organiseren alvorens daar keuzes in te maken. Die keuzes zijn niet altijd gemakkelijk te maken. Het zal belangrijk zijn om over die keuzes te gepasten tijde in de commissie van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. U bent ook ingegaan op een aantal aspecten die ik nu niet belicht heb. Ik denk dat de voorzitter nog een vraag over de taal- en inburgeringsvoorwaarden ontvankelijk heeft verklaard. Dat komt dus nog wel eens opnieuw aan bod.

Er zijn inderdaad verschillende manieren om de leefbaarheid te vergroten. U hebt er zelf een aantal aangehaald. Ik denk dat de suggestie van mevrouw Heeren om met contracten van 3-6-9 te werken, waardevol kan zijn. U hebt zelf in het kaderbesluit Sociale Huur of via andere wegen een aantal zaken om die leefbaarheid te vergroten. Als er nu al zoveel verschillende middelen bestaan, denk ik ook wel dat we het niet met één geïntegreerde aanpak kunnen oplossen. Als die proefperiode, die we hebben ingevoerd om een bepaald probleem op te lossen, niet werkt, denk ik dat er een ander middel moet komen om dat probleem aan te pakken. Ik vind de suggestie van mevrouw Heeren dus waardevol.

Wat het al dan niet verlenen van correcte informatie aan parlementsliden betreft: dat ging over een schriftelijke vraag, die inmiddels werd gepubliceerd in het Bulletin van Vragen en Antwoorden. Als de minister of ikzelf ervan verdacht worden wel aan het ene, maar niet aan het andere parlementslid een antwoord te geven, raad ik u aan dat bulletin te raadplegen. U zult dan merken dat ik zelf geen enkel cijfer heb gekregen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de beperkte aangroei van sociale huur- en koopwoningen in het kader van het Grond- en Pandendecreet - 1865 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: In De Tijd van 7 april 2011 stond dat er in het kader van het Grond- en Pandendecreet de voorbije 17 maanden nog maar 15 attesten afgeleverd werden voor in totaal 71 sociale huurwoningen en 119 sociale koopwoningen. Minister, u weet dat wij een absolute verdediger zijn van het Grond- en Pandendecreet. Daar gaat het dus absoluut niet om. Als zulke cijfers worden gepubliceerd in De Tijd, kan er echter misschien toch worden gereageerd om een aantal zaken in de juiste context te plaatsen.

Kunt u mij zeggen of deze cijfers correct zijn? Zo ja, wat is de reden dat die zo laag zijn? Ik kan wel een aantal redenen bedenken. Misschien is het best daar af en toe over te communiceren. Het Grond- en Pandendecreet wordt door verschillende partijen in dit parlement namelijk vaak aangehaald als een grote mislukking. We moeten ervoor zorgen dat we dat kunnen tegenspreken.

Hoe gaat u ervoor zorgen – indien de cijfers correct zijn – dat de door het Grond- en Pandendecreet vooropgestelde streefcijfers gehaald worden?

Kunt u mij zeggen of het verlenen van de deelattesten door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) vandaag vlot verloopt? Of zijn er op dat vlak misschien ook problemen die die lage cijfers kunnen verklaren?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Ondertussen weet iedereen al dat 61.000 Vlamingen op een wachtlijst staan om in aanmerking te komen voor een sociale woning. De ambitie van de Vlaamse Regering is duidelijk om tegen 2020 65.000 bijkomende sociale woningen te creëren. Dat is een ambitie die wij volledig ondersteunen.

In antwoord op een vroegere schriftelijke vraag liet u weten dat de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) in 2010 ongeveer 2000 sociale woningen hadden gerealiseerd. Mevrouw Homans spreekt over 15 afgeleverde deelattesten voor het realiseren van sociale woningen. Die attesten worden aangevraagd door privéontwikkelaars die nu ook voor het eerst door het Grond- en Pandendecreet betrokken worden in het verhaal van bijkomende sociale woningen. Als ik het aantal attesten en de realisaties van de SHM's in 2010 combineer, ben ik wat bang dat het Grond- en Pandenbeleid niet volledig van de grond komt. Moet die nieuwe regelgeving nog steeds ingang vinden bij alle betrokkenen?

Mevrouw Heeren heeft in het verleden altijd gezegd dat we goed moesten monitoren hoeveel bijkomende sociale wooneenheden er worden gecreëerd. Minister, welke maatregelen plant u op korte termijn om zowel privéontwikkelaars, als SHM's en lokale besturen naar een hogere versnelling te doen overschakelen zodat meer sociale woningen kunnen worden gecreëerd om de ambitie te halen tegen 2020?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik zou de cijfers toch even willen duiden. Het gaat hier niet om het totaal aantal sociale woningen die in die periode werden gerealiseerd. Het gaat alleen om de sociale woningen die in eigen beheer worden gebouwd door private initiatiefnemers. Zoals u weet, kunnen die private initiatiefnemers, projectontwikkelaars, die

sociale last op drie manieren uitvoeren. Ten eerste kunnen ze de grond aan een SHM verkopen. Dat is de meest gekozen optie. Ten tweede kunnen ze ook verhuren via een sociaal verhuurkantoor (SVK). Ten slotte kunnen ze zelf bouwen: dat is de zogeheten uitvoering in natura. De cijfers waar we het over hebben, gaan enkel over de uitvoering in natura, dus niet over het totaalplaatje van de inspanningen die de privéontwikkelaars al hebben gerealiseerd in het kader van hun sociale verplichtingen. Enkel van één van die drie onderdelen, worden de cijfers belicht.

Op 7 april 2011 zijn er 13 attesten afgeleverd aan private initiatiefnemers voor het bouwen van bijna 200 sociale woningen via die uitvoering in natura. Er is de afgelopen maanden een versnelling opgetreden. Momenteel worden er meer aanvragen voor een deelattest ingediend dan een jaar geleden. Er lopen nog 19 aanvragen voor 300 sociale woningen.

Het is nu nog altijd zo dat men vooral kiest voor de verkoop van gronden aan huisvestingsmaatschappijen. Het klopt natuurlijk dat in de beginperiode het aantal attesten voor uitvoering in natura laag bleef. Een eerste vaststelling is dat het eerste half jaar grote onzekerheid bestond over een aantal aspecten. Die onzekerheid hebben we voor een groot deel weggenomen. Minister Muylers en ikzelf hebben een en ander verduidelijkt en rechtgezet, om ervoor te zorgen dat die zekerheid zo groot mogelijk zou worden.

Een tweede factor van onzekerheid waren de kwaliteitsvoorschriften van de VMSW, die weliswaar binnen de sociale woningbouw goed bekend zijn maar waarmee die private ontwikkelaars helemaal niet zo vertrouwd zijn. We hebben pogingen gedaan om hen te informeren via handleidingen, voordrachten en persoonlijke contacten. Ook dat verklaart zeker een deel van de vertraging of van de vrees om te kiezen voor die piste van uitvoering in natura. Ook de voorontwerpfase die voorafgaat aan de attestering heeft in de beginperiode voor vertraging gezorgd.

Wat de concrete realisaties betreft, zien we de versnellingsbeweging vandaag niet, omdat de woningen pas twee tot drie jaar na de planning opgeleverd worden. De projecten die vandaag gerealiseerd worden, zijn in gang gezet voor het Grond- en Pandendecreet van kracht werd. Maar in het aantal geplande woningen zien we sinds de inwerkingtreding van het decreet wel een exponentiële groei. Dat zou moeten leiden tot een groei van het aantal opgeleverde sociale woningen. Een eerste beeld gaan we daarvan krijgen op basis van de voortgangstoets in 2012. Die zal ons leren hoe vlot die realisatie verloopt. Op dat moment zal er nog tijd genoeg zijn om bij te sturen in functie van de doelstellingen voor 2020.

Ik wil u graag meegeven, ook aan u, mevrouw Heeren, dat het besluit van de Vlaamse Regering inzake Monitoring zeer binnenkort op de ministerraad wordt geagendeerd. Ik wacht enkel nog op een begrotingsakkoord, en dan kan dat besluit op de ministerraad worden goedgekeurd.

Parallel lopen er nog initiatieven om de realisatie van sociale woningen sowieso op schema te houden. Mijn kabinet leidt een werkgroep met vertegenwoordigers van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed en de betrokken agentschappen. U weet dat Wonen-Vlaanderen de lokale besturen ondersteunt. De VMSW vanuit haar permanente werking ondersteunt de sociale huisvestingsmaatschappijen en de andere sociale woonorganisaties en heeft via de attestenregeling contact met de private bouwheren en verkavelaars. Op regelmatige momenten zijn er overlegvergaderingen tussen de VMSW en de Vlaamse Confederatie Bouw. Specifiek voor dit thema is dat uitgebreid met de Bouwunie, het Vlaams Overleg Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (VLORO) en Wonen-Vlaanderen. Op basis van dat overleg wordt telkens geprobeerd om concrete oplossingsstrategieën uit te werken en toe te passen om vooral de vergunningstermijnen in te korten.

In het kader van de gemengde projecten, die eerder ook aan bod zijn gekomen, zouden we naast een aanzwengeling van de klassieke koopsector en de gemengde maatschappijen ook onder bepaalde voorwaarden huurmaatschappijen inschakelen om het aanbod te verhogen.

Wat het objectief van de huur betreft, worden bovendien per provincie en per gemeente de objectieven vergeleken met eigendomsstructuren en de stedenbouwkundige context. Op die manier kunnen probleemgebieden worden gedetecteerd, waar het moeilijk is om dat objectief te halen en waar dan moet worden geredigeerd. Men zal dan ook vragen om daar in het lokale woonoverleg aandacht aan te besteden.

Om de aangroei nog meer te versnellen heb ik aan de VMSW ook een doorlichting van de doorlooptijden gevraagd. Dat rapport zou deze maand op ons kabinet moeten aankomen. Ook dat zal in principe interessante informatie opleveren.

Er is, zoals voorzien in de regelgeving, een commissie opgericht om conflicten te behandelen wanneer een initiatiefnemer het niet toekennen van een attest betwist. Die commissie is nog niet geconsulteerd. De termijn van 45 dagen is nog in geen enkel geval overschreden. Ook op mijn kabinet is er tot op heden geen enkele klacht aangekomen. Daaruit zouden we voorzichtig kunnen afleiden dat de toekenning van de deelattesten door de VMSW eerder vlot verloopt.

Mevrouw Liesbeth Homans: Dank u wel, minister. Als er in de toekomst dergelijke cijfers in de pers verschijnen, reageert u misschien beter vanuit de regering, want er zijn altijd partijen in het parlement die het Grond- en Pandendecreet niet zo genegen zijn en dat aangrijpen om een discussie die eigenlijk niet correct is, te starten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de werking van de maatschappelijk assistenten bij de sociale huisvestingsmaatschappijen - 1871 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, ik heb een schriftelijke vraag gesteld over de maatschappelijke assistenten bij de verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen. Ik ging ervan uit dat er een reglementering bestond waarbij afhankelijk van de grootte van de woonentiteiten van de sociale huisvestingsmaatschappij een aantal maatschappelijke assistenten in dienst moest worden genomen.

We zijn het er toch over eens dat maatschappelijke assistenten een belangrijke rol kunnen spelen in de grote steden als Gent en Antwerpen, maar ook elders. In grote wooncomplexen zijn er toch leefbaarheidsproblemen en andere problemen. De huurders van sociale woningen hebben momenteel een vrij zwak profiel. Als je ziet welke sociale groepen er bijvoorbeeld in Antwerpen nu allemaal in een sociale woning terecht komen, zijn dat ex-daklozen en dergelijke. Die mensen hebben net iets meer begeleiding nodig. Ze mogen die absoluut krijgen, maar blijkbaar bestaat er geen reglementering over. Ik dacht dat dat zo was, maar daarin heb ik me dus vergist. Ik heb u daarover een schriftelijke vraag gesteld. Daarop hebt u geantwoord dat u geen enkel cijfer kon geven omdat er geen reglementering bestaat.

Ik heb het kaderbesluit Sociale Huur en meer bepaald het luik over de samenwerking tussen Wonen en Welzijn er even bij genomen. Ik zie taken die een sociale huisvestingsmaatschappij als verhuurder moet verrichten ten opzichte van de huurder. Het gaat bijvoorbeeld over het begeleiden en ondersteunen van huurders bij het nakomen van hun huurdersverplichtingen. Dat kan toch een taak zijn voor een sociaal of maatschappelijk assistent. Daarnaast is er het organiseren en ondersteunen van huurdersvergaderingen. Ik ben al verschillende keren uitgenodigd op dergelijke huurdersvergaderingen, en daar was telkens een maatschappelijk assistent, in dat geval van Woonhaven, aanwezig. Ik begrijp niet goed

waarom dat niet gereguleerd is. Volgens mij hebben zulke mensen een meerwaarde, zeker voor de grote huisvestingsmaatschappijen.

Minister, waarom bestaat hierover geen regelgeving, terwijl er belangrijke zaken bepaald zijn al dan niet in het kaderbesluit over wonen en welzijn? Dit is een goed voorbeeld om de samenwerking tussen die twee bevoegdheidsdomeinen beter te laten werken dan nu het geval is.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik heb daar een andere mening over. Ik vind dat de maatschappijen zelf onafhankelijk moeten kunnen beslissen of en hoeveel maatschappelijke werkers ze willen inzetten om de Huurdersadviesraad en de huurders te begeleiden waar nodig. Wat de afsprakennota Wonen-Welzijn betreft en de projecten die vorige maandag zijn voorgesteld en goedgekeurd als projecten in het kader van Wonen-Welzijn, zou ik er veeleer voor pleiten dat de SHM samenwerkt met de gemeenten en de welzijnsdiensten die actief zijn op het terrein. De meerwaarde zit in een betere samenwerking, veeleer dan in de verplichting om een aantal maatschappelijke werkers in dienst te nemen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Slechts een deel is geregeld in regelgeving. Ik verklaar me nader. Van elke sociale huisvestingsmaatschappij wordt verwacht dat zij de huurders begeleidt en informeert. In het kaderbesluit Sociale Huur en het ministerieel besluit van 21 december 2007 staan wel taken die zij op zich moeten nemen. Die zijn ruim geformuleerd en hebben betrekking op het onthaal en informeren van de kandidaat-huurders en huurders, de begeleiding en ondersteuning van de huurders en het faciliteren en ondersteunen van de bewonersparticipatie.

Het is dus niet zo dat elke SHM zelf kan beslissen of ze al dat niet begeleidingstaken opneemt. Ze moet dat zeker doen, en kan dat niet naar eigen goeddunken invullen. Het is wel zo dat het kaderbesluit Sociale Huur niet bepaalt op welke manier ze aan deze basisbegeleidingstaken een invulling moeten geven. Er zal dus zeker een bepaalde diversiteit bestaan tussen die SHM's en de wijze waarop zij invulling geven aan die taken.

Wij proberen vooral via de VMSW de mogelijkheid te geven tot overleg en intervisie door jaarlijks die medewerkers samen te brengen om hen eventueel informatie te laten uitwisselen en te laten leren van elkaar. Dat gebeurt op de VMSW en daar zijn telkens zo'n honderdtal personeelsleden aanwezig.

Wat de financiering betreft, is het zo dat het NFS2-besluit regelt dat een SHM de kosten die verbonden zijn aan het inschakelen van die sociale dienst kan inbrengen a rato van een halftijds personeelslid per 500 woningen voor de berekening van de gewestelijke sociale correctie (GSC). In dat besluit wordt ook enkel verwezen naar de basisbegeleidingstaken en niet naar de kwalificaties van het personeelslid zelf. Daar is de huisvestingsmaatschappij vrij om te kiezen wat het profiel is van de medewerkers die deze begeleidingstaken op zich nemen.

Ik verwijst ook naar de afsprakennota die ik met minister Vandeurzen heb opgemaakt. Het uitgangspunt daarin is samenwerken op kerntaken. We maken beiden een evaluatie van de taken die onze sectoren elk afzonderlijk opnemen. Voor mij gaat het om een evaluatie van de basisbegeleidingstaken van de sociale huisvestingsmaatschappijen en bij minister Vandeurzen om een evaluatie van de projecten preventieve woonbegeleiding van de CAW's. Mijn onderzoek gebeurt door het Steunpunt Ruimte en Wonen en zal in het najaar afgerond zijn.

Op basis van beide onderzoeken moeten we een duidelijke aflijning kunnen maken van wat onder huurdersbegeleiding valt enerzijds en wat onder woonbegeleiding valt anderzijds. We moeten komen tot een samenwerkingsprotocol en overeenkomen wat de methodiek

preventieve woonbegeleiding inhoudt en een programmatie opmaken voor de ambulante woonbegeleiding vanuit Welzijn.

We zullen met andere woorden de contouren afbakenen van wat tot de taken van de huisvestingsmaatschappijen behoort en wat tot de taken van de meer gespecialiseerde hulpverlening behoort. In dat verband moeten duidelijke verantwoordelijkheden worden vastgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Mevrouw Coppé zegt terecht dat dit zeker niet verplicht moet worden opgelegd voor elke huisvestingsmaatschappij. Dat was ook niet mijn pleidooi. Het is wel bizar dat er in het kaderbesluit bepaalde taken zijn opgenomen. Er staat verder ook dat de minister de nadere invulling van deze basisbegeleidingstaken bepaalt. Daar bestaan echter geen cijfers over. U zegt dat de VMSW regelmatig overleg organiseert. Ik heb ook gevraagd of u me een oplijsting kunt bezorgen over hoeveel sociale of maatschappelijke assistenten in dienst zijn bij de verschillende huisvestingsmaatschappijen, maar die cijfers bestaan gewoon niet.

Minister Freya Van den Bossche: Wij beschikken niet over die gegevens. Er zijn ook mensen die in dienst zijn van de stad of gemeente en die mee taken op zich nemen zoals opbouwwerkers die daar mee voor worden ingezet. Het enige dat wij zeggen, is dat er x aantal voltijdse equivalenten mag worden aangerekend per x aantal wooneenheden. Andere cijfers hebben wij niet. We kennen natuurlijk wel de gegevens die zijn opgenomen in de GSC. Dat geeft natuurlijk geen volledig beeld van elke huisvestingsmaatschappij.

Mevrouw Liesbeth Homans: Dat is net mijn punt. Als u zegt dat we die taken goed moeten uitvoeren, dan moeten we wel een algemeen overzicht kunnen hebben van wie wat doet. Op welke loonlijst ze dan staan, is niet relevant. De taken binnen de SHM moeten worden uitgevoerd, maar dan moeten we wel kunnen beschikken over dat overzicht.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het uitvoeringsprogramma met betrekking tot het bindend sociaal objectief - 1912 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Voorzitter, minister, het bindend sociaal objectief is bekend bij de commissieleden. Het gaat om het aantal woningen dat moet worden gerealiseerd tegen 2020. Dat lijkt nog veraf, maar die datum komt snel dichterbij. Om zo'n project te realiseren moeten verschillende stappen worden gezet.

De opmaak en uitvoering van het uitvoeringsprogramma gebeurt overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering. Momenteel zijn er veel bijeenkomsten om een voorstel van uitvoeringsprogramma 2012 te doen.

Ik krijg signalen van de gemeenten dat zij mee het sociaal objectief willen realiseren en de uitdaging aangaan. Sommige besturen nemen zelf initiatieven en gaan naast de samenwerking met de huisvestingsmaatschappijen zelf projecten proberen te realiseren. Ze vragen daarvoor uiteraard de projectsubsidies aan waarop ze recht hebben. Ik heb vernomen dat dat niet altijd zo eenvoudig is. Dat zal gedeeltelijk te wijten zijn aan het gebrek aan expertise bij de gemeenten, terwijl de huisvestingsmaatschappijen die knowhow gedurende jaren hebben opgebouwd. Dat is op zich geen probleem, ware het niet dat een deel van de subsidies gekoppeld is aan het 'snel' realiseren van een bepaald project. Een gemeente kan 15 procent

extra subsidie binnenrijven als het project binnen de drie jaar na de verwerving van de grond of de woning wordt gegund. Ik ken projecten die buiten die periode vallen en dus die 15 procent mislopen. Dat is natuurlijk jammer, die gemeentebesturen hadden daar ook wel wat op gerekend.

Minister, bent u zich bewust van de ‘klacht’ van de gemeenten betreffende die 15 procent? Bent u bereid om iets te doen aan die termijn van drie jaar? Dat vraag ik vooral met het oog op de projecten die op ons afkomen. Waarschijnlijk zal de Vlaamse overheid niet voldoende middelen hebben om al die projecten te subsidiëren, dus zal ze die periode van drie jaar moeten verlengen.

De gemeenten hebben de indruk dat er steeds maximum één project per gemeente per jaar wordt goedgekeurd. In Zemst zijn we bezig met vijf projecten. Het zou jammer zijn als er inderdaad maar één per jaar wordt goedgekeurd. Dan lopen we voor veel van onze projecten die 15 procent extra mis. Minister, ik zou graag willen dat u ontkent dat er maar één project per jaar per gemeente wordt goedgekeurd. We moeten met ons allen de nodige inspanningen blijven doen en de nodige ondersteuning krijgen om het bindend sociaal objectief te halen in alle gemeenten.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik ben echt blij dat de gemeenten bijkomende inspanningen willen doen om meer sociale woningen te realiseren.

De procedure voor het verkrijgen van projectsubsidies is vrij eenvoudig. De verwervings-subsidie heeft een aparte enveloppe op het uitvoeringsprogramma. Zodra het project is aangemeld, volstaat het om een eenvoudige aanvraag in te dienen om onmiddellijk te gaan subsidiëren. Natuurlijk telt dat binnen de beperkte beschikbaarheid van het budget.

De regeling waarbij de subsidie met 15 procent wordt verhoogd als de werken binnen de drie jaar na de erkenning zijn gegund, die bestaat niet meer. Die is vervangen. Er is een nieuwe regeling van kracht sedert 27 november 2010. Die regeling is als volgt. Wij betalen een eerste schijf uit van 50 procent bij het voorleggen van de aankoopakte. De tweede schijf van 50 procent wordt betaald op het moment dat men het bewijs voorlegt van de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning die binnen de vijf jaar wordt afgeleverd. Het is de bedoeling om daar een realistische marge in aantal jaren te behouden, maar ook om voorrang te geven aan de aankoop van gronden die effectief zullen leiden tot bebouwing op middellange termijn. Die vijf jaar kunnen op gemotiveerd verzoek worden verlengd. De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) oordeelt daar dan over. Voor complexe projecten zal dat wellicht af en toe nodig zijn.

Meer algemeen is het zo dat de vertraging in projectrealisaties een belangrijk aandachtspunt blijft. Op een van de vorige vragen – ongetwijfeld gesteld door mevrouw Homans – heb ik ook geantwoord dat de doorlooptijden worden onderzocht en op basis daarvan zullen worden versneld. In mei krijg ik daarover mijn rapport van de administratie. Dat zou toch ook wat soelaas moeten kunnen bieden.

Het criterium om een project op te nemen op het uitvoeringsprogramma, is de stand van het dossier. Zowel voor de realisaties van de sociale huisvestingsmaatschappijen als van andere initiatiefnemers, geldt het criterium dat de uitvoering of de aanbesteding van de bouw- of de renovatiewerken mogelijk moet zijn in het jaar waarop het uitvoeringsprogramma specifiek betrekking heeft. Dat is niet noodzakelijk beperkt tot één dossier per gemeente. Er kunnen meerdere dossiers worden ingediend.

Er wordt ook in voldoende middelen voorzien om de realisatie van het bindend sociaal objectief per gemeente mogelijk te maken. De realisatie gebeurt in de eerste plaats door de huisvestingsmaatschappijen. De budgetten waarin jaarlijks wordt voorzien om de deelprogramma's, het nieuw financieringssysteem (NFS2) en de bijzondere sociale leningen,

te realiseren, worden berekend op basis van de woningaantallen die in het groeipad zijn vastgelegd. Die zijn dus groot genoeg. Om u een idee te geven: voor 2011 is er op de begroting voor de realisatie van het programma in 550 miljoen euro aan investeringsvolume voorzien. Dat zijn zeker voldoende middelen.

Het is dus absoluut niet zo dat er een beperking is van het aantal opgenomen projecten. Wat wel kan, is dat de specifieke stand van zaken van een dossier ertoe leidt dat men nog niet op het uitvoeringsprogramma wordt opgenomen. Het is niet zo dat er in te weinig geld wordt voorzien. Mijn kabinet voert ook besprekingen met het agentschap Wonen-Vlaanderen en de VMSW om de gemeenten een informatiebundel te bezorgen met specifieke informatie over het huidige gebouwenritme, de voorgestelde objectieven en de nodige contactgegevens van mensen die ze kunnen aanspreken als er onduidelijkheid zou zijn of als er een specifiek probleem opduikt in een gemeente. Het zou er ook toe moeten kunnen leiden dat men niet enkel daartoe mensen kan bereiken, maar ook dat we een kanaal creëren voor opmerkingen en constructieve suggesties die tot een structurele verbetering van de aanpak kunnen leiden.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zeker het laatste is een heel goed initiatief, want de expertise is niet altijd aanwezig bij de gemeenten. Ik hoor daar inderdaad dat er behoefte is aan een aanspreekpunt zodat kan worden gevraagd wat men precies op welk moment moet indienen voor een bepaald dossier. Ik juich dit initiatief ten zeerste toe.

Dat er voldoende budgetten zijn, daar zijn we uiteraard heel tevreden over.

Ik ben blij dat het aantal projecten niet beperkt is tot één. Ik ben blij dat u bevestigt dat er op dat vlak geen probleem is.

Dat van die 15 procent verbaast me een beetje, maar ik veronderstel dat het om een project zal gaan van voor 27 november 2010. We hebben een paar weken geleden een brief ontvangen dat we die 15 procent niet krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de afwezigheid van de Vlaamse overheid op de jaarlijkse vergaderingen van de sociale huisvestingsmaatschappijen - 1947 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, voor aandeelhouders van een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) is de algemene vergadering het summum van de controle. De vraag hoe het komt dat het Vlaamse Gewest zich overal verontschuldigde op de algemene vergaderingen en ook geen vertegenwoordiging of volmachtdrager naar deze vergaderingen stuurde, kwam hier vorig jaar ook al aan bod. Toen beloofde u dat u contact zou opnemen met uw collega van Financiën en Begroting om daar een afspraak over te maken.

Ondertussen zijn we een jaar verder en vond de algemene vergadering ondertussen plaats. Het scenario was net hetzelfde als vorig jaar. Het Vlaamse Gewest verontschuldigt zich reeds drie jaar op rij voor zijn afwezigheid en er werd evenmin een volmachtdrager aangeduid.

Minister, vandaar mijn vragen. Waarom komt er geen afvaardiging of volmachtdrager van het Vlaamse Gewest naar de algemene vergadering en de buitengewone vergaderingen? In hoeveel SHM's zal het Vlaamse Gewest dit jaar wel vertegenwoordigd zijn?

Nam u ondertussen reeds contact op met uw collega van Financiën en Begroting? Werd een afspraak gemaakt? Zo ja, waarom kon die dan niet of niet overal worden gehonoreerd?

Staat u zelf nog achter het engagement om bij de nieuwe SHM's 25 procent van de aandelen op te nemen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, mevrouw Coppé, ik moet dit antwoord alweer situeren in het licht van wat ik vorig jaar heb geantwoord op een gelijkaardige vraag. Wegens een tekort aan personeelsleden kunnen we niet altijd iemand afvaardigen. U weet dat het gaat om een bevoegdheid van minister Muylers, en hij is in principe vrij om om het even wie af te vaardigen of een volmacht te geven.

Ik vind net als u dat een structurele afwezigheid van de Vlaamse overheid geen goed signaal is. Aangezien het de beleidsintentie blijft om op de 25 procent in te tekenen, zou het nogal gek zijn dat we ons niet laten vertegenwoordigen.

Vorig jaar, toen ik contact heb opgenomen met de minister van Begroting, werd afgesproken dat er telkens als ik daar expliciet om zou verzoeken, er zeker iemand zou worden afgevaardigd. Ik heb dat tot op heden al één keer expliciet moeten doen, namelijk in het kader van een grote fusieoperatie in het Gentse waarbij verschillende huisvestingsmaatschappijen ernstig overwogen om te fuseren. Ik heb gevraagd om zeker voor een afvaardiging te zorgen omdat er nog veel vragen waren bij de huisvestingsmaatschappijen.

Het Agentschap Inspectie RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed) kan ook vragen aan het departement Financiën en Begroting om iemand af te vaardigen, bijvoorbeeld als er moet worden geïnformeerd over een aantal gedetecteerde problematieken.

Ik heb gevraagd om uit te zoeken hoe men er concreet mee is omgegaan in dossiers waar wij geen expliciet signaal sturen. In een aantal concrete dossiers waar een SHM heeft verzocht om vertegenwoordiging van de Vlaamse overheid te krijgen, is er van Financiën en Begroting een vraag gekomen aan de afdeling Wonen om iemand af te vaardigen. De mensen van de afdeling Wonen hebben daarop geantwoord dat zij dat geen goed idee vinden omdat zij zeggen dat de onafhankelijkheid voor de dossierafhandeling in het gedrang zou komen. Men voert aan dat dat zo zou kunnen zijn bij de behandeling van de erkenning van de sociale huisvestingsmaatschappijen, de goedkeuring van de statutenwijzigingen, de behandeling van de beroepen van een sociale huisvestingsmaatschappij tegen vernietigingsbeslissingen van de toezichthouder, de aansturing van de visitatiecommissie en de advisering van de visitatierapporten en de verbeterplannen.

Ik vind dat wij ons moeten beraden over die houding. Omdat het voor mijn collega Muylers niet altijd mogelijk is om iemand af te vaardigen, zullen wij toch een keuze moeten maken. Ofwel zullen wij ons erbij moeten neerleggen dat het slechts zelden en op expliciet verzoek mogelijk is, ofwel moeten wij het mogelijk maken dat mensen van het departement toch vaker kunnen deelnemen en er een soort zinvolle functiescheiding voor uitdenken zodat men achteraf niet in een potentieel conflict komt.

Ik zal dan ook aan de secretaris-generaal van het departement de opdracht geven om mij te laten weten op welke manier een vertegenwoordiging door de afdeling Wonen of eventueel door de staf van de secretaris-generaal kan worden verzekerd zonder dat andere taken daarbij in het gedrang komen. Ik wil er natuurlijk nog altijd voor zorgen dat als de agenda van een vergadering daarom vraagt, of als een SHM daar expliciet om verzoekt, of als wij of de inspectie het zinvol vinden om iemand af te vaardigen, dat ook telkens kan gebeuren. Het zal dus niet altijd zo zijn, maar in de specifieke gevallen waar het zinvol en nodig is, vind ik wel dat het moet gebeuren. Ik denk dat daarvoor de huidige discussie tussen Financiën en Begroting enerzijds en mijn departement anderzijds moet worden uitgeklaard. Ik zou ook willen weten hoe andere collega's daarmee omgaan. Zijn er collega's die op een meer

ontspannen manier omgaan met dergelijke vraag dan mijn eigen departement, of is het een lijn die overal wordt aangehouden? Ik wil toch over enkele weken duidelijkheid.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Misschien lijkt dit niet zo'n belangrijke vraag, maar voor de SHM ligt het wel gevoelig dat er geen vertegenwoordiging van het Vlaamse Gewest is.

Uit uw antwoord begrijp ik dat er bij kritische punten wel een afvaardiging komt, namelijk als er problemen zouden zijn of fusies op stapel zouden staan. Ik ben blij dat u er zelf aan wilt werken en naar een oplossing wilt zoeken. Het zou misschien goed zijn dat als er niemand van het personeel kan komen, men toch een volmacht zou geven aan een lid van de algemene vergadering, zodat er geen problemen zijn als er niet voldoende aanwezigen zouden zijn. 25 procent van de aandelen is toch niet niks.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Het is zo dat het departement Financiën en Begroting geen voorstander is van de piste om dan een volmacht te geven. Ook dat moet worden uitgeklaard. Wie kan er gaan en in welke gevallen moeten wij iemand sturen? Wat als we niemand sturen? Kan er dan wel met een volmacht worden gewerkt?

Ik zal een overleg opstarten zowel op ambtelijk als op politiek niveau met collega Muyters. Ik denk dat mijn collega en ikzelf elkaar begrijpen, maar ik denk dat de administraties van beide kanten een ietwat stugge houding hebben laten zien. We moeten hen aansporen om beter samen te werken.

Mevrouw Griet Coppé: Hopelijk lukt deze uitklaring, anders stel ik deze vraag volgend jaar nog eens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het project 'huishoudhouders in de sociale huisvesting' via de lokale diensteneconomie - 1950 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, minister, collega's, begin 2009 werden in het kader van de lokale diensteneconomie vijftien initiatieven 'huishoudhouders in de sociale huisvesting' erkend en zijn er 28 doelgroepmedewerkers aangesteld als huishoudhouder.

Ik heb daar een schriftelijke vraag over gesteld en u hebt mij meegedeeld welke vijftien sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) een erkenning hebben gekregen en hoeveel personen zij in dat kader tewerkstellen. U kon mij wel niets vertellen over de taken, over het feit of ze al dan niet ter plaatse wonen. Ik vind dat vrij logisch, maar ik kan me vergissen in het takenpakket van die mensen.

Wat ik echt wel frappant vond, dat er van die vijftien SHM's die een erkenning hebben gekregen, twee zijn die geen huishoudhouder hebben aangenomen, namelijk Woonhaven en De Nieuwe Haard. Woonhaven is de grootste SHM in Vlaanderen en telt ongeveer 18.000 woontentiteiten. De heer Penris heeft ook beaamd dat het belang van huishoudhouders in zulke grote wooncomplexen echt wel groot is.

Minister, er zijn dus twee initiatieven die wel erkend zijn, maar die niemand hebben tewerkgesteld in het kader van de sociale economie. Ik vind dat merkwaardig. Gent heeft bijna 50 procent van de 28 huishoudhouders tewerkgesteld. Ik concludeer dus dat de stad Gent

wel het nut inziet van huisbewaarders. De SHM Woonhaven is erkend. Ik neem aan dat ze die erkenning ook heeft aangevraagd. Kunt u mij zeggen waarom ze dan totaal geen aanspraak maakt op die personeelsleden?

Het aantal erkenningen van SHM's is beperkt. Er zijn er nu vijftien. Twee daarvan stellen geen huisbewaarder tewerk. Zou het dan misschien niet nuttig zijn om dat aan te kaarten, als ze toch niets doen met die erkenning? Ik neem aan dat er nog andere sociale huisvestingsmaatschappijen zijn, bijvoorbeeld die van de heer de Kort, die wel geïnteresseerd zijn om zulke mensen tewerk te stellen, maar het beperkte aantal erkenningen laat dat niet toe. Ik vind het vreemd dat men een erkenning aanvraagt en krijgt, en er vervolgens niets mee doet.

U hebt in antwoord op mijn schriftelijke vraag gezegd dat in het najaar het hele project geëvalueerd zou worden. Kunt u mij al zeggen welke elementen daarbij aan bod zullen komen?

Ik wil tot slot nog opmerken dat een huisbewaarder – een conciërge, in de volksmond – een belangrijke functie zou kunnen vervullen, zeker in grote sociale wooncomplexen. Ik begrijp niet, minister, waarom Woonhaven hier niet mee instapt.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, het zou interessant zijn om te vernemen welke ervaringen de huisvestingsmaatschappijen ter zake hebben. Verhoogt het effectief de leefbaarheid van zo'n woonblok als er een huisbewaarder wordt aangesteld? Welk gevolg zal er aan de eventuele positieve ervaringen worden gegeven? Kan er dan een nieuwe oproep gebeuren, waarbij ook aan andere huisvestingsmaatschappijen, die oorspronkelijk niet hebben gereageerd, de kans wordt gegeven om eraan deel te nemen?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, ik maak deel uit van een maatschappij die een huisbewaarder heeft en die heeft meegedaan aan de oproep. Toen toenmalig minister Van Brempt die oproep lanceerde, had men wel maar zeer weinig tijd om in te schrijven. Bovendien moet men hiervoor ook eigen middelen ophoesten. Men krijgt dus niet zomaar het volledige loon terugbetaald. Men moet effectief mee investeren.

De werknemer is ook een werknemer uit de sociale economie. Men moet daar als maatschappij in investeren. Men moet die mensen begeleiden. Maar zodra men op het goede spoor zit, is dat echt een meerwaarde. Ik kan daarover getuigen. Er gebeuren zeer veel klusjes die anders niet zouden gebeuren, bijvoorbeeld bij leegstand, het opruimen van tuinen enzovoort. Ik zou er willen voor pleiten om daar een verlenging aan te geven, want als onze huisbewaarder er niet meer zou zijn, zou dat spijtig zijn. Wij hebben daar een positieve ervaring mee.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, het betrof een gesloten oproep, waarop huisvestingsmaatschappijen konden reageren. We hebben in totaal zestien aanvragen gekregen. Degenen die hebben gereageerd, hebben dus actief gezegd dat zij een of meerdere huisbewaarders willen.

Ingeval er meer vraag zou zijn dan aanbod, zouden er een aantal selectiecriteria worden toegepast om tussen de huisvestingsmaatschappijen te kiezen. Dat was echter niet het geval. Men heeft de criteria niet moeten gebruiken, omdat er minder aanvragen waren dan mogelijkheden binnen de sociale economie om die plaatsen toe te kennen. Wellicht zal, nu het systeem een beetje heeft gedraaid en er een evaluatie komt, zo'n oproep kunnen worden herhaald en zullen er wellicht meer huisvestingsmaatschappijen een aanvraag indienen.

Ik vind het problematisch dat huisvestingsmaatschappijen die plaatsen eventueel niet invullen. Ik wil u er trouwens op wijzen, mevrouw Homans, dat De Nieuwe Haard die plaatsen wel heeft ingevuld.

Deze keer hebben er minder huisvestingsmaatschappijen ingetekend dan er plaatsen zijn, maar de dag dat je maar een bepaald contingent te verdelen hebt en je de keuze moet maken tussen huisvestingsmaatschappijen en er is een maatschappij die een aanvraag indient en die plaatsen uiteindelijk helemaal niet invult, zorgt die er eigenlijk voor dat een aantal mensen uit de sociale economie geen job krijgen. Men voert overigens niet enkel klusjes uit. In Gent bijvoorbeeld gaat men soms mee met mensen naar de apotheek enzovoort. Men vervult in een aantal woonblokken dus echt wel een belangrijke rol.

Ik vind dus dat men daar in gebreke blijft, vooral omdat men eerst een aanvraag indient. Bij een volgende oproep moet men zich maar eens goed beraden of men er wel of niet werk van wil maken. Anders zal men potentieel plaatsen blokkeren voor huisvestingsmaatschappijen die dat wel willen doen.

Mijn administratie heeft geïnformeerd naar de reden voor het uitblijven van die aanwervingen. Men heeft bij Woonhaven gemeld dat men het erg druk heeft gehad met de fusieoperatie. Dat is de voornaamste reden waarom die functies niet zijn ingevuld. Of men, nu de fusie achter de rug is, dat alsnog wil gaan doen, weet ik niet. Gezien de tijd die intussen verstreken is, vermoed ik dat die kans eerder klein is.

De evaluatie komt er. Ze moet zowel aan de kant van Sociale Economie als aan de kant van Wonen gebeuren. Sociale Economie zal voornamelijk bekijken of de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers positief is verlopen. Mevrouw Coppé zegt dat die mensen in het begin vrij veel begeleiding nodig hebben, maar dat het na een tijdje steeds gemakkelijker gaat en dat ze goed inzetbaar zijn voor dergelijke taken. Dat zal moeten blijken uit de evaluatie vanuit Sociale Economie.

De evaluatie vanuit Wonen is natuurlijk op een andere manier gefocust. Wat moeten we daaruit leren? Het gaat onder meer over zaken die u allen aan mij vraagt, collega's. Waar wordt die huisbewaarder specifiek ingezet? Welke taken neemt hij op? Evolueert dat takenpakket in de loop van de tijd? In welke mate wordt er samengewerkt met de huisvestingsmaatschappij? Bevordert dat de sociale cohesie en het samenleven van de mensen in die specifieke omgeving?

In het besluit van de regering is het takenpakket vrij ruim geformuleerd, en wel om twee redenen. Enerzijds liggen de competenties van elke doelgroepwerknemer anders. Het is dus belangrijk om daar een vrij ruime formulering te hebben. Anderzijds is het zo dat we nog geen enkele ervaring met die projecten hebben. Wij zullen dus nog meer te weten komen over de concrete invulling van dat takenpakket. Maar het zal altijd zo zijn dat het een middel moet zijn om bij te dragen aan het samenleven, aan de versterking van de sociale cohesie in die sociale woonwijken. In het najaar zullen die mensen twee jaar operationeel zijn. Op dat moment wordt een degelijke evaluatie mogelijk en kunnen we besluiten trekken.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Minister, voor alle duidelijkheid: ik heb geen probleem met het feit dat een erkende huisvestingsmaatschappij aanspraak maakt op meerdere mensen. Als ze die mensen ook echt tewerkstellen, dan is dat goed: die mensen vervullen echt wel belangrijke taken. Mevrouw Coppé kan persoonlijk wel getuigen dat dit zo is. Wij moeten dat stimuleren. Als huisvestingsmaatschappijen nalaten om die mensen op te eisen, dan mogen die van mij elders aan de slag.

U kreeg een antwoord van Woonhaven waarin wordt gesteld dat men te veel werk had met de fusieoperatie. Ik denk dat de huisbewaarders een rol zouden kunnen vervullen om de fusie te verteren, zeker in Antwerpen. Ik denk dat er echt wel veel problemen zijn. Het feit dat de

fusie zoveel jaren erna nog niet is verteerd, toont aan dat de fusie niet werkt. En dat getuigt ook van allesbehalve goed bestuur van Woonhaven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de infrastructuursubsidies van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) - 1962 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, sinds de hervorming van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) tot de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) staat deze instelling ook in voor de aanleg van infrastructuur. Dat gebeurt door de Afdeling Planning, Programmatie en Projectrealisatie.

Op verschillende aanvragen over subsidiëring kreeg men in Poperinge en Diksmuide, maar ook al in Ieper en Staden en andere gemeenten in West-Vlaanderen, het antwoord dat “in afwachting van de garanties betreffende het bindend sociaal objectief” de VMSW zich verplicht ziet om bepaalde dossiers ‘on hold’ te plaatsen. Als het aantal sociale kavels de bindende sociale doelstelling van de gemeente overschrijdt, krijgen projecten die het bindend sociaal objectief respecteren de voorrang. “Enkel wanneer er voldoende garanties zijn dat het bindend sociaal objectief voor sociale huur- en koopwoningen kan worden gehaald, kunnen er bijkomende sociale kavels worden gerealiseerd met eventuele inzet van bijkomende middelen.”

Het probleem in West-Vlaanderen is wel dat de West-Vlaamse Intercommunale (WVI) zeer veel gronden in eigendom heeft. De intercommunale wil deze gronden op de markt aanbieden en ook de gemeenten zijn vragende partij. Maar in een derde van de gevallen krijgen de sociale bouwmaatschappijen de kans om kavels aan te kopen – niet om er sociale kavels van te maken, maar om op die gronden huur- en eventueel ook koopwoningen te bouwen.

Minister, in hoeveel gemeenten zijn projecten reeds ‘on hold’ gezet? In welke mate bent u op de hoogte van de werkwijze van de VMSW? Gaat u met deze werkwijze akkoord? Wanneer is een project ver genoeg gevorderd om tot het gemeentelijk sociaal objectief gerekend te worden: als voorontwerp, na de aanbesteding, na het verkrijgen van de bouwvergunning, ...? Tot wanneer – in welke fase – kan een project tijdelijk worden geblokkeerd?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, in de provincie West-Vlaanderen zijn in tien gemeenten de projecten waarvan het bindend sociaal objectief – deels kavels – wordt overschreden ‘on hold’ geplaatst totdat er voldoende garanties zijn over de realisatie van het bindend sociaal objectief, en dan de onderdelen huur en koop. De VMSW heeft hieromtrent al brieven gestuurd naar de gemeenten en naar de initiatiefnemers van projecten in Diksmuide, Ieper, Poperinge, Heuvelland, Brugge, Zedelgem en Staden. Voor de projecten in de gemeenten Damme, Beernem en Oudenburg moet dit nog gebeuren.

Ik wil wel benadrukken dat het de bedoeling is om een gezonde mix te verkrijgen van sociale huurwoningen, koopwoningen en kavels. De doelstelling is om tegen 2020 slechts 1000 kavels te realiseren, maar wel 43.000 sociale huurwoningen en 21.000 koopwoningen. Het is dus niet de bedoeling om grootschalige projecten op te zetten die uitsluitend of vooral uit kavels bestaan. In die gevallen zal er moeten worden onderzocht op welke manier bijsturing mogelijk is, met het oog op een betere mix. In andere gevallen zal het volstaan aan te tonen dat er wel degelijk een goede mix wordt nagestreefd en dat er voldoende inspanningen worden geleverd om de doelstellingen voor huur- en koopwoningen te realiseren.

Bij de opmaak van het Uitvoeringsprogramma 2011 heeft de VMSW dit probleem aan mijn kabinet gesignaleerd. Mijn kabinet heeft dan, na overleg met de VMSW, informele richtlijnen gegeven. Die richtlijnen werden formeel herhaald in mijn ministeriële beslissing over de goedkeuring van het Uitvoeringsprogramma 2011.

Projecten moeten aan een aantal criteria voldoen om in aanmerking te komen. Een: het project moet op een lokaal woonoverleg zijn goedgekeurd. Twee: de grond moet verworven zijn. Drie: er moet een schets zijn opgemaakt door de architect van de initiatiefnemer. Voor projecten die geheel of gedeeltelijk in een woonuitbreidingsgebied gelegen zijn, moet de initiatiefnemer ook een attest van de stedenbouwkundig vergunningverlenende overheid voorleggen.

Een project kan worden geblokkeerd tot op het moment dat een ontwerp dossier aanbestedingsklaar is. Omgevingswerken van projecten waarvan de basisinfrastructuur al is uitgevoerd en waarvan nu blijkt dat het bindend sociaal objectief wordt overschreden, worden wel nog aanbesteed en uitgevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Ik dank u voor het antwoord. Ik zal het antwoord in het verslag nalezen. In West-Vlaanderen is op verschillende plaatsen het sociaal doel inzake sociale kavels gerealiseerd. We hebben er wel zeer weinig gekregen: 189 voor West-Vlaanderen.

En dan is er nog het probleem dat de WVI gronden ter beschikking stelt van sociale huurmaatschappijen. Om koop- en huurwoningen te kunnen bouwen moeten we bouwgronden hebben. Aangezien de intercommunales zoveel gronden in portefeuille hebben, proberen we een deal te sluiten en zo de nodige gronden te verwerven. Dit vormt uiteraard een bijkomend probleem.

Ik zal dit dossier in elk geval blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■